

Beregningen af elevtal må under hensyn til, at tilskudsåret efter loven om statsstøtte til visse private skoler følger finansåret, mest praktisk ske på grundlag af dette.

Til nr. 2. Lønninger.

Efter loven om statstilskud til private realskoler er det en tilskudsbetingelse, at ledere af og lærere ved private realskoler lønnes efter de lønsatser, der til enhver tid er gældende for folkeskolens lærere. Skoler i København, på Frederiksberg og i Gentofte kommuner samt i kommuner, som på deres skoleplaner med undervisningsministeriets tilladelse anvender de for Københavns kommune gældende lønsatser, kan dog lade disse, noget højere lønninger indgå i tilskudsgrundlaget.

For realkursus gælder ifølge tekstanmærkning på finansloven samme tilskudsbetingelse for aflønning af ledere og lærere som for de private realskoler; der kan dog ikke ydes tilskud til det særlige „københavner tillæg“.

Efter friskoleloven er det en betingelse for, at friskoler kan opnå tilskud, at ingen lærer ved friskolen, der har mindst 6 ugentlige timer, oppebærer mindre løn end den, der i forhold til hans timetal svarer til begyndelseslønnen i lærerlønningens 3. lønningsklasse — for skoler med ikke over 20 børn og for lærerinder, der kun underviser i de yngste klasser, dog begyndelseslønnen i lærerlønningens 1. lønningsklasse. Der betales ikke tilskud til den del af en lærerlønning, som ligger over den løn, som den pågældende efter sin tjenestevaldelse ville oppebære som overlærer i lærerlønningens 4. lønningsklasse. Til skolelederens lønning udbetales tilskud efter samme regler som til lærerlønninger, men ikke til ledertillæg. Der kan dog til ledere af større friskoler efter undervisningsministerens nærmere bestemmelse ydes tilskud i forhold til den lønning, som den pågældende ville oppebære som skoleinspektør i lærerlønningens 6. lønningsklasse.

Medens det således for realskolerne er fastsat, at lønnen helt skal svare til folkeskolens lønninger, og at der herudover kan ydes tilskud til det særlige „københavner tillæg“, gælder noget tilsvarende ikke for friskolerne. Disse har imidlertid alligevel haft en vis mulighed for med tilskudsmæssig virkning at yde deres lærere en række af de løndele, som ydes i folkeskolen, udover tjenestemandslønning, f. eks. ledertillæg, betaling for timeomregning, københavner tillæg osv., idet ministeriet i forbindelse med tilskudsadministrationen for lærerne særlig har påset, at der ikke blev ydet tilskud til den enkelte lærerlønning udover maksimumslønnen.

Den relativt frie adgang til med tilskudsmæssig virkning at aflønne friskolelærere inden for et minimum og et maksimum foreslås forladt til fordel for et system med bunden indplacering, således at det er en tilskudsbetingelse, at ledere og lærere lønnes efter de regler, der gælder for aflønning i den offentlige skole, men således at de nærmere bestemmelser fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen.

Inden for folkeskolen gælder samme lønningsregler for lærere i hele folkeskolen — de første 10 årgange, og det er derfor rimeligt, at der også gælder samme lønningsregler for de tilsvarende private skoler, friskoler og realskoler. Da næsten alle private realskoler har tilknyttet hovedskoleafdeling, og da skolernes lærerpersonale sædvanligvis underviser både i hovedskole- og realafdeling, ville det også medføre betydelige administrative vanskeligheder med forskellige lønregler i de to skoleafdelinger.

Man mener derfor, at det bør gøres til en tilskudsbetingelse for friskolerne, at de fremtidig løner deres ledere og lærere med den lønning, som de pågældende ville oppebære i folkeskolen efter reglerne i tjenestemandsløven, indbefattet de tillæg m. v., som er omfattet heraf. Det er den regel, der hidtil har været gældende for realskoler (realkursus) og andre eksamensskoler, og som ved det i folkettingen den 22. januar 1970 fremsatte forslag til lov om folkehøjskoler, landbrugsskoler, husholdningsskoler og efterskoler også foreslås indført for disse skoler.

Begrundelsen for i sin tid at indføre denne friere, lønmæssige indplacering af lærerne i friskolen gør sig i øvrigt heller ikke længere gældende. Bestemmelsen blev indført ved § 9 i lov nr. 416 af 12. juli 1946 om friskoler, om hjemmeundervisning samt om efterlønskassen for friskoler og efterskoler, fordi man ikke ønskede at stille krav om, at der skulle ydes alderstillæg til lærerne ved friskolerne. Man skulle derfor kunne se bort fra kravet herom som en tilskudsbetingelse, idet et sådant krav ville kunne frembyde vanskeligheder for ældre lærere, som måtte søge nye stillinger, såfremt deres ansættelse skulle være afhængig af, at der blev givet dem alderstillæg, som yngre lærere ikke kunne gøre krav på, (jfr. R. T. 1945-46. Till. A. sp. 4910). Som forholdene har udviklet sig med hensyn til aflønning af lærere, må denne begrundelse imidlertid antages at have tabt sin betydning, idet langt størstedelen af lærerne ved friskolerne, efter hvad der er ministeriet bekendt, får alderstillæg på samme måde som i folkeskolen.